

tíðindablaðið sosialurin

Blaðfólk:
Hegni Djurhuus
Ábyrgdarblaðstjóri: Randi Jacobsen
Jan Müller
Tórfinn Smith

Útgevandi:
P/f Sosialurin
Fyrirtaksstjóri:
Krisjan Dahl
Ljósmyndari:
Kajmar Lindenskov
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

Telefon:
118 20
Telefax:
147 20
Bústaður:
Argjavegur 26
Argir
Postadressa:
Postsmoga 76
110 Tórshavn

oddagrein

Neyðin í durunum

ARBEIDSLOYSIÐ bankar uppá. Aftaná fyra ár, har allar vinnuførar hendur hava verið fullar, bankar arbeiðsloysið nú aftur á dyrnar. Frá øllum þertum av landinum ljóðar frá vaksandi vinnuloyssi, ikki bert innan fiskivinnuna, men eisini innan annað arbeiði. Arbeiðsgevarar bæði innan tað almenna og innan tað privata siga, at teir verða uppringdir hvønn dag av fólki, ið søkir sær arbeiði.

ARBEIDSLOYSIÐ er versta sótt, ið kann koma á eitt nútímans samfelag. Tað brýtur niður vælferðina, tað týnir trygdina og livsgleðina. Tað ger tann ljósa og hugaliga gerandisdagin til nakað dapurt og hugtungt. Arbeiðsloysið er snøgt sagt størsta hóttan móti menniskjans eyðnu og trivnaði.

JUST út frá hesum beiska veruleika hevur tað altíð verið Javnaðarflokksins politikur at varðveita arbeiði til allar hendur. Just út frá hesum sannroyndum setti Javnaðarflokkurin tað sum sína fremstu valstevnu at rekast skuldi ein politikur við tí endamáli at tryggja ein javnan búskaparligan vøkstur. Endamálið skuldi vera: at tryggja framhaldi arbeiði til øll.

HESIN politikur er ørvisi enn tann búskaparpolitikur, ið ríkin verður eitt nú í Danmark, men tað ávirkar ikki okkara stóðutakan. Í Danmark og øðrum borgarliga stýrdum londum verður arbeiðsloysið heilt tilvitandi brúkt sum búskaparligt amboð. Við at halda eitt stóðugt arbeiðsloysi verða lönir og nýtsla tálmað. Hetta er ikki okkara politikur og tað gjørdur vit øllum flokkum greitt undir samgongusamráðingunum. Vit stóðu einsamøll!

HVAT ger samgongan? Hesin spurningur ljóðar í hvørjum einasta húsi í Føroyum í dag. Aðrenn

vit svara, skulu vit fyrst gera vart við, at vit sjálvandi ikki geva samgonguni skuldina fyri uppløgur og illveður. Tá tað er sagt, eigur at verða mint á, at samgongan hevur alla ábyrgdina av fólksins vælferð, eisini í uppløgum. Tað tykist ikki sum samgongan er samd við okkum. Tí hvat ger landsstýrið? Jú, samstundis sum arbeiðsloysið veksur dag frá degi, minkar landsstýrið um møguleikarnar hjá Almannaferkinum at hjálpa fólki. Játtanin til forsorgarlógina verður skerd. Tá forsorgarlógin er einasti útvegur, tey arbeiðsleysu hava, ja, so er greitt, at hjálparmøguleikarnir verða skerdir, júst tá mesti tørvurin er á akuttari bráðfeingishjálp.

HETTA er fólkaflakspolitikkur so tað munar! Hetta er kjarnin í øllum tí, sum Fólkaflakkurin hevur júkað og jabbat tey seinastu fyra árin. Fyrst meðan forsorgarlógin varð til viðgerðar undir fyrru samgongu og so upp og niður í Dagblaðnum í samfulli fyra ár. »Eingin skal fáa hjálp frá tí almenna undir arbeiðsloysi«, hevur verið niðurlagið og nú hava vit so arbeiðsloysið her og vit hava samstundis fólkaflakspolitikkinn fyri fullum seglum.

STØÐAN er syndarlig og einki røktist fyri nøkrum bata. Eitt er at samgongan ikki unnir fólki bitan í munnin undir arbeiðsloysi. Annað er, at einki — púrt einki verður gjørt fyri at byrgja upp fyri vinnuloysinum. Einki verður gjørt fyri at bota um trupulleikarnar. Í Nesi-num valdar atgerðarloysi júst sum á døgum alternativsins. Tó so, ikki hevur kortað við stórum og háfloygdum orðum og ikki hevur kortað við umberingum. Tað kann sjálvandi vera gott fyri innanhýsismoralin í svørtu fólkaflakssamgonguni, men tað mett ar ongan munn og tað rindar einki termingsgjald!

Meska víddin

Harra blaðstjóri! Undirritaði fer hervið at biðja tygum um rúmd fyri hesum minum hugleiðingum um fiskiskap í dag undir Føroyum.

»Sig so tað«. At eg skuldi uppliva eisini hetta, at føroyingar sjálvir komu at avoyða okkara smau fiskigrunnar! Hann, ið er komin upp í árin, minnst, hvussu út sa við heimafiskiskapi her við Føroyar. Eg hugsar her um 1920 árin og 30 árin við. Ja, upp til krigsárin. Tá voru tað eingilsmenn og skotar í regeraðu við tátiðarins trolarum her á okkara fiskileiðum.

Fyri at gera eina langa søgu stutta, voru tað vit føroyingar, ið máttu víkja av heimaleiðum. Tí føroyingar høvdu hvørki tey skip ella tann altýðandi fiskireiðskap, ið teir nyttu.

Tað er mótímið at noyðast at siga tað. Men tað mátti ein umleið 5 ára langur heimsbardagi til at fáa vend í her heima.

Ta tíðina var ongin trolarafloti her á okkara leiðum. Men onki er so ringt, at tað ikki er gott fyri okkurt.

Ta tíðina slapp fiskur at norast, tí hann fekk frið fyri trolinum.

Tað var ongantíð min ætlan at tosa um bretar og skotar, men hatta mátti til, fyri at fáa tað fram, sum í dag er við at endurtaka seg.

Í gjákvöldið (týskvöldið) sou vit í sjónvarpinum »Litlating«. Eyðvitað var tað lítið. Tó ikki so, onnur »Litlating« hava líknað í stódd.

Sum eg skilti tað, so voru aðrir bodnir við, (av politikarum).

Ivaleytt hevði tað verið meira áhugavert at hoyrt fleiri meiningar. Lat tað so fara.

Tað er ikki sørt láturligt, at menn eru so ótolnir eftir at siggja úrslit.

Fyri tað fyrsta er hetta óveðursmet í hvussu so er í mannaminni.

Alt síðani 21. desember og til d.d. Men harra Gud, tað var ju tí at meskarnir vorðu óktir, at smáfiskurin skuldi sleppa ígjøgnum (við livinum).

Eg kann illa fáa meg at trúgva, at nakar kann ætla, bert at fáa eina hylling á muninum ímillum trolposa við 135 mm og 155 mm meskum.

Kann tað hugsast, at nakar fer at seta í krónum og oyrum tað, ið trolarar fáa ov lítið í posan av hasi orsök? Tað hevði hin vís »Salomon« ikki klárað. Mangan verður tikið til, at tað ið krubban er tom, tá bitast rossini.

Her er onki at deila ella gremja seg um. Hesaferð hava vit sjálvir niðurfiskað allar fiskastovnar okkara. So kann ein spyrja hvi, og hvussu kann tað bera til. Stutt og greitt, føroyingar valdu sær ein nymótans trolaraflota at røkja okkara grunnar við. Her endurtekur søgan seg.

Nú kann tað sigast, at illa er røkt. Tað skal sláast fast við 5 tumma seymi, at vit hava bygt trolararuttan fyrilit. Um tað so var, at vit høvdu tað stóra og stilla havið at fiska úr. Eitt er púra vist, at vit skulu spara ómakin at tosa um, at fáa nakran fiskastovn uppbygðan við einum so stórum trolaraflota, sum vit í dag hava. Fyri mær at siggja minnir hetta nógv um tey sjei goðu kornárin í Egyptalandi. Nú eru hini 7 ringu árin við at koma, í minsta lagi. Vit føroyingar eru farnir suður til Afrika,

ikkí eftir korni, men til at fiska. Hvi fara so langan veg? Jú, tí her heima er nærur uppfiskað. Sig so tað, at søgan ikki kann endurtaka seg.

Lat meg siga um »Litlating« í sjónvarpinum, at tað var ein frí at siggja triggjar so ósamdar menn, kunna so væl tosa um tingini. Uttan at bliva hardligir hvør við annan.

Eg skal fara at enda hesa sorgarsøgu. Men hatti av fyri øllum fiskimönnum. Og eitt afturat. Roynið og bindið helmingin av trolaraflotanum fyri fyrst, væl til kaj.

Ynski mitt skal vera, at Fiskivinnuráðið má finna uppá okkurt annað enn at setast við landskassan at svansa við peningi til framhaldandi yvirnýtslu og oyðsl.

Við tókki fyri upptøkuna.

Vágur tann 14.2.89
Hentzar Joensen

Heilsufrøðiliga Starvsstovan søkir starvsfólk

Til setan í fulltíðarstarv á matvørudeildini verður søkt eftir matvørutechnikara ella laboranti/laborantteknikara við serligum royndum og kunnsleika til matvøru.

Arbeiðið fevnir um eftirlit við matvørum og matvøruframleiðslu í breiðum týðningi. Harafturat skal viðkomandi verða til taks á kannararstovnum serliga innan mikrobiologiska øki. Viðkomandi skal eisini kunna vera til taks í ymskum projekum og kanningum, sum Heilsufrøðiliga Starvsstovan er ella fer í holt við.

Starvið, sum verður at seta sum skjótast, verður lønt sambært sáttmála millum Starvsmannafelagið og Føroya Landsstýri.

Umsókn, prógv og møgulig viðmæli skulu sendast til Heilsufrøðiliga Starvsstovuna, Debesartrøð, 100 Tórshavn, í seinasta lagi 1. mars 1989.